

ved en ordentlig beklædet Sagfører eller og ved en anden Embedsmand." I Slutningen af Paragraphen findes den Mulkt, der er bestemt for, naar nogen Anden giver sig af med at affatte Klager, og som gaaer ud paa Bøder fra 5 til 20 Rd. En saadan Bestemmelse, som den af mig her oplæste, findes ikke i Danske Lov og heller ikke i de nærmest derefter udkomne Love og Anordninger, og det gjør mig ondt at have seet, at man i denne Henseende har gjort et Tilbagestrid; thi i 1820 har man ikke villet lade en Klager have frit Valg af den, der skulde udtrykke hans Tanker og sætte dem paa Papiret. Jeg finder, at dette i høi Grad er ubilligt, og det saameget mere, som den samme Forordning paalægger enhver Supplicand eller Andrager, at han, selv om han klager over vedkommende Embedsmand, skal aflevere sin Klage eller Andragende til Embedsmanden til Paategning; det vil sige det samme som, at dersom en Læge vil klage over sin Dyrighed eller en Embedsmand, med hvem han kommer i Berøring og af hvem han har følt sig fornærmet, skal han henvende sig til en Collega af den Embedsmand, han vil klage over, og lade ham skrive sin Klage; dernæst skal han gaae til den, over hvem han vil klage og levere ham Klagen til Paategning, hvorefter han fra ham modtager den forseglet tilbage. Dette Punkt med Hensyn til Forsøglingen skal jeg ikke nærmere berøre, da det allerede tidligere er taget i Betragtning, og jeg skal villig erkjende, at den høitærede Justitsminister for sit Vedkommende har bidraget væsentligt til at raade Bod derpaa, navnlig ved Circulaire af 1ste Juni forrige Aar.

Den Bestemmelse i Forordningen, som jeg saaledes her har tilladt mig at omtale, staaer for mig som noget i høi Grad Umoralisk og Ubilligt, navnlig derved, at en af Kongens Undersaatter, naar han for Kongen eller en overordnet Autoritet vil frembære sine Ønsker eller Tanker i en eller anden Retning og ikke selv er istand til at kunne skrive, ikke skal have Lov til at henvende sig til den, til hvem han har Tillid, for at lade ham nedskrive sine Tanker paa Papiret. Det er det, jeg kalder i høi Grad umoralisk og ubilligt efter min Betragtning, og det har derfor glædet mig for vel ikke en Time

siden af den høitærede Indenrigsminister at høre en Udtalelse i lignende Retning, skjøndt den ikke vedkommer den Sag, der nu foreligger, og jeg vil haabe, at den høitærede Justitsminister ei heller vil holde saa stærkt paa de strenge Former, hvoraf vi have saamange, men at han, til hvem denne Forespørgsel er rettet, vil have samme Tanke i saa Henseende som sin høitærede Collega. Jeg skal ikke yderligere begrundede min Forespørgsel, men jeg kan ikke tilbageholde den Bemærkning, at naar en Mand, som ikke selv kan skrive eller ikke troer at kunne betroe sig selv til skriftlig at fremsætte sine Tanker og frembære sine Ønsker for Hans Majestæts Ministerium eller hvilken anden Autoritet der er Tale om, naar han, siger jeg, ikke har Lov til at henvende sig til den, han har Tillid til, da er det at befrygte, at hans Klage kommer til at lide derunder, og selv naturligtvis ogsaa. Det er blevet sagt, at Læge- mand er ikke frygtsom; — ja, det kan ganske vist siges, men ikke begrundes. Man kan ikke tænke sig, at en Mand paa Landet, der maatte sjelden staaer for sin Dyrighed Ansigt til Ansigt, og af hvem han muligvis føler sig forurettet, naar han netop der skal lade Klagen forfatte, vil kunne gjøre dette med den samme Frimodighed, Uforbeholdenhed, ja jeg kan gjerne sige Sanddrøthed, som naar han staaer overfor den, til hvem han har Tillid. En saadan Mand bliver i dette Dødblik let frygtsom, han veed ikke, hvad han skal sige, Klagen kan ikke blive saa naturlig, og kommer ikke til at indeholde et saa rigtigt Udtryk af hans Tanker, som naar han efter frit Valg kan henvende sig til den, han har Tillid til. Jeg finder, som sagt, at Dvang i saa Henseende er unaturlig, umoralisk og ubillig, og det er Grunden, hvorfor jeg har tilladt mig at henvende det Spørgsmaal til den høitærede Justitsminister: „Kan man vente, at den høitærede Minister i den nærmeste Fremtid, ad Lovgivningsveien vil søge Forandringer opnaaede i Forordningen af 15de December 1820, navnlig sammes § 2?“

Justitsministeren: Jeg finder, at den Bestemmelse i Forordningen af 15de December 1820, der udgjør det Hovedpunkt, om hvilket den ærede Rigsdagsmands Forespørgsel for-